

- Texte : ΑΡΕΙΟΣ ΠΟΤΗΡ καὶ η φιλοσόφου λίθος -

J. K. Rowling (1997) - Traduction Andrew Wilson (2004)

ΑΡΕΙΟΣ ΠΟΤΗΡ

καὶ ἡ τοῦ φιλοσόφου λίθος

— ΒΙΒΛΟΣ Α —

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΒΙΟΝΤΟΣ

Δούρσλειος καὶ ἡ γυνὴ ἐνώκουν τῇ τετάρτῃ οἰκίᾳ τῇ τῆς τῶν μυρσίνων ὄδοι· ἐσεμνύνοντο δὲ περὶ ἑαυτοὺς ὡς οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τούτου δ' ἔνεκα χάριν πολλὴν ἥδεσαν. διόπερ νομίζοις ἂν αὐτοὺς ἐν πρώτοις εἶναι τῶν μὴ μετεχόντων τοῦ θαυμασίου, ὡς περὶ οὐδενὸς τὰ τοιαῦτα ποιουμένους καὶ ἀλαζονεύαν καλοῦντας.

ὅ δὲ Δούρσλειος κύριος ἦν ἐργαστηρίου τινὸς Γρούνιγγος καλουμένου οὐπέρ τρύπανα καὶ τέρετρα παντοδαπὰ ποιεῖται. καὶ μέγας τ' ἦν τὸ εἶδος καὶ μάλιστα δγκώδης· τὸν μὲν γὰρ αὐχένα οὐκ ἦν ῥάδιον ἰδεῖν πάχιστον ὅντα, μύστακα δ' ἄν ἵδοις αὐτῷ δασὺν ὡς σφόδρα. ἡ δὲ γυνὴ οὐδαμῶς παχεῖα οὖσα λευκόθριξ τ' ἦν καὶ δολιχαύχην· διπλοῦν γὰρ εἶχεν αὐχένα ἡ κατὰ φύσιν καὶ μάλα χρήσιμον ἐπὶ τὸ ῥάρον ἐπιτηρεῖν γεράνου δίκην τοὺς γείτονας σκοπούσα ὑπὲρ τὸ τειχίον. καὶ υἱὸν εἶχον οἱ Δούρσλειοι ἔτι παιδίον ὅντα ὄνόματι Δούδλιον· τὸν δ' ἡγούντο τὸ κάλλιστον εἶναι τῶν ἐν ἀνθρώποις.

καὶ πάνθ' ὅσων ποτ' ἐπεθύμουν, τοσαῦτ' ἥδη κατεῖχον· ἐφύλαττον δὲ καὶ ἀπόρρητόν τι. καὶ μάλιστ' ἐφοβούντο μή τις καταλάβῃ αὐτό, τὸν βίον ἀβίωτον νομίζοντες ἔσεσθαι ἔαν τις περὶ τῶν Ποτήρων πύθηται. ἡ γὰρ ἀδελφὴ ἡ τῆς Δουρσλείας ἦν γυνὴ τοῦ Ποτῆρος· οὐ μὴν οὐδὲ συνεγένοντο ἀλλήλοις πολλὰ ἔτη. ἐκείνη δ' οὖν εἰρωνευομένη οὐκ ἔφη ἔχειν ἀδελφὴν οὐδεμίαν. παντάπασι γὰρ ἐκ διαμέτρου εἶναι τὰ τῆς ἑαυτῶν διαιτης καὶ τὰ τῶν συγγενῶν, τῆς τε ἀδελφῆς καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου κακοήθους ὅντος. καὶ γὰρ μάλ' ὠρρώδουν λοιδορίαν τε καὶ κακολογίαν ὀφλεῖν ἐκ τῶν πλησίον, ἀφικομένων ποτ' ἐκείνων δεῦρο. καὶ ἥδεσαν μὲν παιδίσκον γεγενημένον καὶ τοῖς Ποτήρσιν, ἔωράκεσαν δ' οὐδέποτε. διὰ δὲ τοῦτο πρόθυμοι ἦσαν ἀπειρέξαι τοὺς Ποτῆρας ἀπὸ τοῦ δήμου, ἄλλως τε καὶ ἐλπίζοντες Δουδλίον τὸν υἱὸν μὴ ὁμιλήσειν τῷ τοιούτῳ παιδί.

έγειρομένων δέ ποτε τῶν Δουρσλείων ἀφ' ὅπου ἐκείνη τῇ ήμέρᾳ ὡς ἔτυχεν ἐξ ἡς ἡμεῖς τάδε μυθολογοῦντες ἥρξαμεν, νέφος καὶ ὄμιχλη κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐκάλυπτον πάντα τὰ ἔξωθεν· τίς δὲ συνίει τὰ μέλλοντα ὡς πανταχοῦ δεινά τε καὶ παράλογα γενήσεται; ὁ μὲν γὰρ Δούρσλειος μινυρίζων τι ἥρειτο τῶν λαιμοδέτων τὸν ἀτερπ-έστατον ἄτε ἵων πρὸς τὸ ἐργαστήριον· ἡ δὲ γυνὴ λαλοῦσα πολλῆς μετ' εὐθυμίας τὸ παιδίον ἀνεβίβαζεν εἰς τὸ βάθρον κραυγὴν ἔτι προϊέμενον.

ἀτὰρ δὴ τὴν γλαῦκα τὴν μεγάλην καὶ ξανθὴν τὴν παρὰ τὰς θυρίδας πετομένην οὐδέτερος εἶδεν.

ὁ δὲ Δούρσλειος ὅρθριος τὸ σακίον λαβὼν τὴν μὲν τῆς γυναικὸς παρεὶὰν ἐφίλησε, τῆς δὲ τοῦ παιδὸς ἡμαρτε, τότε δὴ δι' ὀργῆς ἀποβάλλοντος τὰ ἄλφιτα ἐπὶ τὸ τειχίον. ὑπογελάσας δὲ Ἀκόλαστον, ἔφη, εἷς χρῆμα παιδαρίου, ἐπειτα δ' οἴκοθεν ἐξελθὼν ἡλαυνε τὸ αὐτοκίνητον ὁχημα ἐπὶ τὴν ἀγοράν.

πρὸς δ' ἀμαξιτὸν ὁδοιπορῶν, τὸ πρῶτον θαῦμα εἶδεν, αἴλουρον πινάκιον τι γεωγραφικὸν ἀναγιγνώσκοντα. καὶ πρῶτον μὲν ἔλαθεν ἑαυτὸν τοιοῦτ' ἴδων· ἐπειτα δὲ τὸν τράχηλον εἰς τούπισω περιστρέψας, αὐθις προσέβλεψεν. αἴλουρον μὲν δὴ παρδαλωτὸν παρὰ τὴν ἀμαξιτὸν ἐστηκότα, πίνακα δ' οὐκ εἶδεν. καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐννοῶν Ἡρ' οὐκ ἐφαντάσθην πάντα, ἔφη, ἐψευσμένος τι τῷ δοκοῦντι; σκαρδαμύττων οὖν πρὸς αὐτὸν ἐβλεψε μάλ' αὐθις· ὁ δ' ἐναντίον προσέβλεπε. ἀπελαύνων δ' οὖν πρὸς τὸν αἴλουρον οὐκ ἐπαύσατο βλέπων ἐν τῷ κατόπτρῳ. τὸν δ' ἀναγιγνώσκοντα κατεῖδε τὸ τῆς ὁδοῦ ὄνομα τὸ ἐν σημείῳ ἐπιγεγραμμένον· οὐ μὰ Δί' ἀλλὰ βλέποντα δὴ πρὸς τὸ σημεῖον, ὡς τῶν αἴλουρων ἀναγιγνώσκειν μὴ ἐπισταμένων μήτε πίνακα γεωγραφικὸν μήτε σημεῖον. ὁχούμενος οὖν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν τοῦ μὲν αἴλουρου ἐπελάθετο, περὶ δὲ τὰ τρύπανα ἐφρόντιζεν ὥν πολλῶν καὶ καλῶν αὐθήμερον λήξεσθαι ἔμελλεν.

ἐκεῖσε δὲ πλησιάζων καὶ τῶν τρυπάνων ἐπιλήσμων ἐγένετο, δέον προσέχειν τὸν νοῦν εἰς ἄλλο τι νέον. οὐ γὰρ ἐξὸν αὐτῷ προχωρεῖν εἰ μὴ βραδέως, ὃ καὶ καθ' ἡμέραν ἐγένετο τοῖς πρὸς ἀγορὰν ἐν αὐτοκινήτῳ ὁχουμένοις, οὐκ ἐλαθον αὐτὸν ἐν ὅδῳ ὄμιλοῦντες πολλοὶ ἄνθρωποι ἐσθῆτα ἐνδεδυμένοι ἄτοπον.

τρίβωνα γὰρ πᾶς τις μέγαν περιεβέβλητο· ἐμίσει δ' ἐκείνος τούς ἄλλους τ' τὰ τοιαῦτα περιβαλλομένους ὡς γελοίους ἑαυτοὺς παρέχοντας καὶ τοὺς νέους τοὺς ἐσθῆτα ἀμουσον ἀεὶ προαιρουμένους. ἐκείνους δ' οὖν ἐνόμισε καινίζειν που περὶ τῶν ἴματίων. οὕτω δ' ἀμηχανοῦντι ἄτε ὁχουμένῳ ἔτι ἐν τῷ αὐτοκινήτῳ ἐξῆν ἴδειν

θίασόν τινα αὐτῶν πλησίον ἐστηκότων καὶ πρὸς τὸ οὖς φιθυριζόντων ἀλλήλοις πολλῇ σπουδῇ. αἰσθόμενος δ' ἄρα δυοῖν οὐκέτι νέων ὅντων μᾶλλον ἡγανάκτει, καὶ ἴδων τὸν ἔτερον γεραίτερον μὲν ὅντα ἑαυτοῦ, πράσινον δὲ τρίβωνα ἡμφιεσμένον ὑπὲρ τούτου μάλιστ' ὠργίσθη. Φεῦ τῆς ἀναιδείας, ἔφη· ἀλλὰ δῆλον ὅτι εἰς ἐπίδειξίν τινα γελοίαν δὴ ὡς ὥετο ἐληλύθεσαν φιλάνθρωποι ἵνα ἐλεημοσύνης ἔνεκα ἀργύριον ἀγείρωσι. Καὶ τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα, ἔφη. τῶν δ' οὖν ὁχημάτων προσαγόντων, δι' ὀλίγου ἀφίκετο εἰς τὴν Γρουνίγγα, ὅλος περὶ τὰ τρύπανα πάλιν ἔχων.

καὶ γὰρ ἐνθάδε δίαιτα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῷ ἐνάτῳ ὁρόφῳ· ἐκεῖ δ' ἐκάθητο ὁσημέραι καὶ τό γε νῶτον ἀεὶ ἐστρεφε πρὸς τὴν φωταγωγόν. εἰ γὰρ μὴ ταῦτ' ἐποίει, τοῖς τρυπάνοις ἵσως ἄν χαλεπώτερον ἦν προσέχειν τὸν νοῦν. τὰς οὖν γλαῦκας τὰς πρὸς αὐγὴν ἡλίου ἀεὶ περιπετομένας αὐτὸς μὲν οὐκ εἶδεν, εἶδον δὲ οἱ ἐν ὅδῳ, κεχηνότες καὶ δακτυλοδεικτοῦντες. τὸ γὰρ πλήθος πρότερον οὐκ ἐτύχειν οὐδὲ νύκτωρ ἑωρακὸς γλαῦκ' οὐδεμίαν. ἐκεῖνος δ' ὡς ἔθος ἀγλαυκόπληκτος διέτριψε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. ἄλλοτε μὲν γὰρ τὸν δεῖνα ἡλεγξεν ὑβρίζων καὶ προπηλακίζων - τοῦτο γὰρ πεντάκις ἐγένετο - ἄλλοτε δὲ τῶν δυνατῶν τισὶ τηλεφωνῶν πόλλ' αὐθις ὕβριζεν. καὶ διὰ μὲν τούτου εὐκόλως εἶχεν ὡς σφόδρα· ὥρας δὲ γενομένης τῆς τοῦ ἀρίστου, ἔδοξεν αὐτῷ ἐλθεῖν παρὰ τὴν ἀρτόπωλιν ὀνησομένῳ σησαμοῦντα.

τῶν γὰρ τρίβωνας φορούντων τελέως ἐπελάθετο πρὶν γε θίασον κατιδεῖν φοιτῶντα πρὸ τοῦ ἀρτοπωλίου. ἀτενίζων οὖν παρ' αὐτοὺς ἥλθε χόλου μεστός. οἱ δ' ἐτάραττόν πως τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ, αἰτίαν δ' οὐκ ἡπίστατο. καὶ οὗτοι πρὸς οὓς ἀλλήλοις κοινολογούμενοι ἔτυχον, οὐδ' εἶχον καλπίδα οὐδεμίαν οὐ τις ἀργύριον πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην ἐνθήσει. ἐπανιὼν δὲ παρὰ τοῦ ἀρτοπωλίου ἄμυλον μέγαν ἔχων καὶ γλυκύν, λαλούντων αὐτῶν ὀλίγον τι παρήκουσεν· ἄλλος γὰρ ἄλλῳ διαλεγόμενος Φάσκουσι τοὺς μὲν Ποτῆρας ... ἔφη ἦ Ναὶ, ὁ δ' υἱὸς αὐτῶν Ἀρειος ...

ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ Δούρσλειος πάντως ἡπόρει, φόβῳ κατακεκλυσμένος ὥσπερ κύματι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐφαίνετο μέλλων προσειπεῖν αὐτούς, τέλος δ' ἡσυχίαν εἶχεν.

δρόμῳ δὲ δι' ὁδὸν ἀναχωρήσας, καὶ πάλιν εἰς τὴν δίαιταν ἀναβὰς καὶ τῷ γραμματεῖ πόλλ' ἥδη αἴτοῦντι λοιδορησάμενος, τῇ γυναικὶ τηλεφωνῶν ἥρξατο μέν, ἐπαύσατο δ' εὐθύς. ἐπειτα δὲ μετανοήσας τοῦ μύστακος ἀπτόμενος πρὸς ἑαυτὸν ὥδε ἐλογίζετο ὡς ἐστιν ἥλιθιος· πολλοὺς μὲν γὰρ εἶναι ἀνθρώπους τὸ αὐτὸ ὄνομα κεκλημένους, πολλοῖς δ' αὖτις δήπου γεγενῆσθαι Ἀρειον. εἴ γ' ἄρα τοῦτο

τοῦνομα αὐτῷ· οὐδαμῶς γὰρ αὐτὸ πιστὸν καὶ βέβαιον ἔχειν, ὡς γε οὕποθ' ἔωρακὼς τὸν παῖδα. Ἀρούριον γὰρ ἵσως τοῦνομα αὐτοῦ ἦ Ἀρόλδιον. οὕκουν δεῖν ἀγγεῖλαι ταῦτα τῇ γυναικί, ἐκάστοτε συνταραχθείσῃ εἴ τι περὶ τῆς ἀδελφῆς ἥκουσε ποτε. οὐ μὴν οὐδὲ μέμφεσθαι αὐτῇ. εἴ γὰρ τὴν τοιαύτην αὐτὸς ἀδελφὴν εἶχεν ... ἄλλὰ μὴν τί χρῆμα τὸ τῶν τρίβωνας φορούντων;

μετὰ δὲ ταῦτα χαλεπώτερον ἦν αὐτῷ τοῖς γε τρυπάνοις προέχειν τὸν νοῦν· πρὸς δ' ἐσπέραν οἴκαδ' ἐπανιὼν οὕτως ἐταλαιπώρει ὥστε προσκρούσαι ἀνθρωπίσκον τινὰ γερόντα ἐντυχὼν πρὸ τῶν θυρῶν.

Λυποῦμαι, ἔφη ἀπροθύμως. ὁ δ' ὑπεσκελισμένος μόνον οὐκ ἐπεσεν. τρίβωνα δ' ἐφόρει πορφυροῦν. ἀλλὰ καίπερ γνὺξ ἐσφαλμένος, οὐδὲν ἐσκυθρώπαζεν, ἀλλὰ σφόδρα γελάσας Μηδὲν λυπῇ, ὥταν, ἔφη τῇ φωνῇ οὕτως δξείᾳ ὥστε τοὺς παριόντας κεχηνότας προσβλέψαι· τήμερον γὰρ οὐκ ἔστι μοι δυσκόλως ἔχειν. εὐφραίνη δῆτα· ἐκεῖνος γὰρ οὐ τοῦνομ' ἄρρητόν ἔστιν ἀποίχεται τέλος δή. καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους καίπερ Μυγάλους ὄντας εὐφραίνεσθαι δεῖ ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν.

καὶ περιπλέξας αὐτὸν ταῖς χερσὶν ἀπέβη. ὁ δ' ἡπόρει ὥσπερ κηληθείς· περιπεπλέχθαι γὰρ αὐτὸς ἀνθρωπίσκω τινὶ ἀγεννεῖ καὶ ἀγνωστῷ, πρὸς δὲ τούτου καὶ Μύγαλος ὀνομασθῆναι οὐκ εἰδὼς τοῦτο ὅ τι εἴη. πολλῇ οὖν ταράχῃ πρὸς τὸ ὄχημα δραμὰν οἴκαδ' ἀνεχώρησε, ἐλπίζων καὶ τότε φαντάζεσθαι τὰ πάντα. τοιοῦτο δ' οὐπώποτ' ἥλπιζε διὰ τὸ καθ' ἔξιν ψέγειν τοὺς φανταζομένους.

οἴκαδε δ' ἀφικόμενος, εὐθὺς ἡγανάκτησεν ἴδων τὸν αἴλουρον ἐπὶ τῷ τείχει καθημένον τὸν αὐτὸν ὃν πρότερον, ὡς ἐφαίνετο, ταῦτα παρέχοντα τὰ ἀμφὶ τῷ ὀφθαλμῷ.

"Ερρε, ἔφη μεγάλῃ τῇ φωνῇ.

ὁ δ' οὐκ ἀπῆλθεν, ἔμεινε δὲ νάπι βλέπων. ἐκεῖνος δὲ φιλοσοφῶν διελογίζετο πρὸς ἑαυτὸν εἰ οἱ αἴλουροι φύσει οὕτω διάκεινται. φόβον δὲ διαλύσας, εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθε μέλλων οὐδὲν τῶν τοιούτων εἰπεῖν τῇ γυναικί.

ἡ δὲ τὰ εἰωθότα δι' ἡμέραν ἐπραττε. δειπνοῦντι δὲ διεξήγει λέγουσα ὅ τι πέπονθεν ἡ γείτων πρὸς τῆς θυγατρὸς ἥ ὅπως ὁ παῖς Δούρδλιος μεμάθηκε φάσκειν τὸ οὐκ ἔχωντε. καὶ ἐκεῖνος τὰ εἰωθότα πράξειν ἐμελλε· τοῦ γὰρ παιδίου κατακλιθέντος, εἰς τὸν ἀνδρῶνα ἥλθεν περὶ τὰ τῆς ἡμέρας πεπραγμένα ἀκουσόμενος. ἥκουσε δὲ τάδε τοῦ ἀναγνώστου·

Καὶ τὸ τελευταῖον τόδε· ὀρνιθοσκόποι πανταχόθεν ἡγγέλκασιν ὅτι αἱ γλαῦκες κατὰ τὴν πόλιν ἀπροσδόκητόν τι πεπόνθασι. τῶν μὲν

γὰρ γλαυκῶν τῇ γε φύσει νύκτωρ φοιτωσῶν, ἥ τις ἥ οὐδεὶς μεθ' ἡμέραν γλαῦχ' ἔώρακε· τήμερον δ' ἐξ ἔω μυρίαι πανταχόσε πετόμεναι εἰς ὄψιν ἥκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῖς τὰ τῶν ὀρνίθων εἰδόσιν ἐρμηνεῦσαι διὰ τί τὸ ἔθος μετέβαλον, οὐκέτι κοιμώμεναι τῆς ἡμέρας. καὶ ὑπογελάσας τι ὁ ἀναγνώστης Φεῦ τῆς ἀτοπίας, ἔφη τελευτῶν, τοῦ μετεωρολογικοῦ ἥδη παρόντος. Τί δὲ δή; πόσαι ψιάδες, ἔφη, ὡς θεσπέσιε, γλαυκόφοροι ὀψιαίτερον γενήσονται;

Εἶν, ἔφη, ὥγαθε. περὶ μὲν οὖν ταῦτ' ἔγῳδ' οὐδέν. ἀλλ' οὐ μόνον αἱ γλαῦκες παράδοξόν τι πεπόνθασιν, ἀλλ' ἔνιοι ἐτηλεφώνουν τῶν ἐν Καντίᾳ ἐν Γιόρκῳ Δουνδῆσι τηλεοράντων, λέγοντες ὅτι ὅμβρον μὲν τὸν προειρημένον οὐκ ἔπαθον, πλὴθος δὲ δὴ ἀστέρων θυέλλῃ εἴκελον. ἀλλ' ἵσως τὴν ἑορτὴν πρωΐ ἄγουσί τινες τὴν τοῦ Πυριφάτου. ὑμᾶς δὲ δι' ὀλίγου, ὡς ἄνδρες, περιμένειν χρὴ τόν γε καιρόν. ὅμως δ' οὖν προλέγω τόδ', ὡς ὑσθήσεσθε πάντες τῆσδε τῆς νυκτός.

ὁ δὲ Δούρσλειος ἐν θρόνῳ ὥσπερ ἐμβεβροντημένος ἐκάθητο καὶ τοιάδε πρὸς ἔαυτὸν ἔλεγεν. Ἡ ἄττουσιν ἀστέρες πανταχοῦ τῆς γῆς; ἥ γλαῦκες μεθ' ἡμέραν πέτονται; ἥ μάγοι τινὲς πανταχοῦ τρίβωνας φοροῦσιν; ἥ τῷ ὄντι καὶ ἥκουσα λόγον τινὰ περὶ τῶν Ποτήρων;

τῆς δὲ γυναικὸς εἰσελθούσης ποτὸν φερούσης, οὐκέτι σιωπᾶν οἶστ τ' ἥν.

φόβῳ δ' ἐπτοημένος Μῶν σύ, ὡς γυνή, ἔφη, ὡς Πετοννία, μῶν σύ, ὡς φιλτάτη, ἄρτι ἀκήκοάς τι τῆς ἀδελφῆς σοῦ;

ἥ δ' εὐθὺς ἐταράχθη καὶ δι' ὀργὴς εἶχεν αὐτόν, ἀπροσδόκητον δ' οὐκ ἄν ὠήθης τοῦθ', ὡς πολλάκις οὐ φασκούσης εἶναι αὐτῇ ἀδελφήν.

καὶ τότ' οὐκ ἔφη ἀκοῦσαι, διὰ τί τοῦτ' ἥρετο ἐθέλουσα μαθεῖν.

Πολλὰ γὰρ καὶ ἄτοπα ἐγένετο, ἔφη, οἴα γλαῦκές τε καὶ ἀστέρες, καὶ ἄνθρωποι ξένοι ἐν τῇ ἀγορᾷ ...

ἥ δ' ὑπολαβοῦσα Τί δέ; ἔφη.